

Tamdjur och rovdjur

En sammanhållen grupp tamdjur innanför ett ibland bristfälligt stängsel blir lätt ett lockande smörgåsbord för en hungrig varg, en björn eller kanske ett lodjur. Ofta är det får som drabbas, mera sällan kor och hästar.

Robert Sandström

– fårägare i Kil

Som fårägare, med 150 tackor, är det klart att jag känner oro. Jag har själv fått får tagna av lodjur. Men det är nog ändå vargen som oroar mig mest. Vi har ju ganska mycket varg i Värmland och populationen förutsätts öka. Men rätt uppsatta elstängsel är mycket effektiva. De kräver dock en hel del extra skötsel som samhället bör ersätta.

Svenska Fåravelsförbundet har antagit en policy där vi säger att det måste vara möjligt att bedriva betesdjurproduktion också i områden med stora rovdjur. Vi menar att samhället ska ersätta rovdjursskador – och det fungerar idag i stort sett tillfredsställande.

Det allra viktigaste är dock att hitta fungerande skadeförebyggande åtgärder och att samhället fullt ut står för kostnaderna för sådana åtgärder. Man har gjort försök med hundar. Det fungerar ju i andra länder. Men med tanke på allemansrätten måste man välja hundar som inte attackerar människor men ändå fungerar mot rovdjuren. Fårvaktande hundar kanske därför inte passar på alla ställen i vårt land. I det sammanhanget kan jag också nämna att ett stort antal får dödas av hundar varje år. Detta trots att det är ganska lätt att göra en hund "får-ren". Här ligger ett stort ansvar på hundägarna, som inte alltid är seriösa. För mig är det mycket viktigt att jag kan skydda mina tamdjur genom att direkt ingripa vid rovdjursanfall. Jag brukar säga att jag egentligen inte tar ställning för eller emot rovdjuren. Jag tar ställning för fåren.

DJUR FÖLJER OFTA minsta motståndets lag när det gäller att hitta föda. Detta gäller inte minst för rovdjuren som i allmänhet måste satsa mycket energi på att förfölja och döda sina bytesdjur. Tyvärr har vi svårt att lära rovdjuren att skilja på vilda och tama bytesdjur. Vi måste utnyttja rovdjurens inneboende bekvämlighet för att få dem att "inse" att det kostar mer än det smakar att ge sig på våra tamdjur. Förebyggande åtgärder, som på olika sätt klargör för ett rovdjur att det är lättare att söka sin föda bland de vilda bytesdjuren, måste utvecklas för att underlätta för tamdjursägarna att leva med stora rovdjur i sin närhet. Dessutom skall skälig statlig ersättning utgå för rovdjurstagna tamdjur.

Fungerande och rätt uppsatta elstängsel har visat sig vara mycket effektiva mot rovdjursangrepp. Kanske kan vi hitta praktiska sätt att använda hundar för att vakta våra tamdjur och skrämja fridstörande rovdjur på flykten?

Vi borde, med god vilja, fantasi och ekonomiska resurser, kunna hitta bra sätt att skydda våra tamdjur.

Vi borde med god vilja, fantasi och ekonomiska resurser kunna hitta bra sätt att skydda våra tamdjur.